

Statenvoorstel 50/19 A

Voorgestelde behandeling

Procedurevergadering : 23 september 2019

PS-vergadering :

Datum

10 september 2019

Documentnummer

GS: 4567599

PS: 4576602

Onderwerp

Vaststellen Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

Provincies moeten op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet beschikken over één omgevingsverordening. De omgevingsverordening bevat alle provinciale regels over de fysieke leefomgeving.

In de [Statenmededeling](#) van 16 april 2019 hebben wij u geïnformeerd over de twee-fasen aanpak die wij daarbij voorstellen en het ontwerp van de Interim omgevingsverordening. Deze bieden wij u nu aan ter vaststelling. Er zijn diverse wijzingen doorgevoerd in het ontwerp vanwege de inspraak. Daarnaast is de Interim omgevingsverordening in een voorloper van de nieuwe digitale standaard van de Omgevingswet geplaatst waardoor de opbouw is veranderd. Tot slot wordt deze procedure benut om een aantal urgente aanpassingen door te voeren, die wij sindsdien hebben aangekondigd. Het betreft:

- de [Statenmededeling](#) van 18 juni 2019 waarin een uitwerking is gegeven aan de afspraken rond veehouderij uit het Bestuursakkoord Kiezen voor Kwaliteit;
- de [Statenmededeling](#) van 9 juli 2019 waarin is aangekondigd dat veehouders drie maanden uitstel krijgen voor het indienen van een omgevingsvergunning vanwege de PAS-uitspraken eind mei.

Vanwege de aanpassingen gerelateerd aan de veehouderij is de besluitvorming urgent zodat wij u verzoeken het besluit tot vaststelling direct na bespreking van het Statenvoorstel te nemen (en dus niet door te schuiven naar een volgende vergadering).

Het voorstel

1. vaststellen van de 'Interim omgevingsverordening Noord-Brabant', vastgelegd als GML-bestand met plan-IDN: [NL.IMRO.9930.Interimovr-va01](#);
2. besluiten tot het opstellen van een omgevingsverordening als bedoeld in artikel 2.6 Omgevingswet onder toepassing van afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht.

Datum

10 september 2019

Documentnummer

GS: 4567599

PS: 4576602

Aanleiding

In december 2018 hebben uw staten de [Brabantse omgevingsvisie](#) vastgesteld. De omgevingsvisie formuleert een vijftal hoofdpogaven en ambities voor 2050 gericht op het bereiken van een gezond en veilig Brabant met een goede omgevingskwaliteit. De visie agendeert en nodigt uit om gezamenlijk met de opgaven en ambities aan de slag te gaan. Een nieuwe manier van (samen)werken die naadloos aansluit bij de Omgevingswet, die naar verwachting in 2021 in werking treedt. Bij de nieuwe manier van samenwerken uit de omgevingsvisie en de Omgevingswet, hoort ook een aangepaste set van regels die deze nieuwe manier van werken ondersteunt. Vanuit de Omgevings-wet zijn provincies verplicht om bij de inwerkingtreding van de wet, op 1 januari 2021, één verordening te hebben waarin alle regels over de fysieke leefomgeving bij elkaar staan en op elkaar zijn afgestemd. In Brabant willen wij nu al aan de slag met onze visie en de nieuwe manier van werken. Daarom kiezen wij voor een Interim omgevingsverordening als opmaat naar de Omgevings-verordening, die eind 2020 gereed moet zijn. Hoofddoel van de Interim omgevings-verordening is het beleidsneutraal samenvoegen van de verschillende verordeningen die gaan over de fysieke leefomgeving.

Bevoegdheid

Het vaststellen van een verordening is een bevoegdheid van Provinciale Staten.

Proces

Het ontwerp van de Interim omgevingsverordening heeft gedurende vier weken ter inzage gelegen. Er zijn in totaal 37 zienswijzen ingekomen. De ingekomen zienswijzen zijn samengevat in een Nota van inspraak en van een reactie voorzien. Op onderdelen leiden de ingekomen zienswijzen tot aanpassingen. Waar dit het geval is, is dat in de nota van inspraak aangegeven. Naast aanpassingen vanwege de inspraak, stellen wij ook ambtshalve wijzigingen voor. Die wijzigingen worden in dit statenvoorstel nader toegelicht. Alle voorgestelde wijzigingen – dus zowel de ambtshalve wijzigingen als de wijzigingen die voortkomen uit de inspraak- zijn opgenomen in de Nota van wijzigingen.

Wij hebben ook de Provinciale omgevingscommissie om advies gevraagd. Dit advies wordt u separaat toegezonden.

Naast het ontwerp van de Interim omgevingsverordening heeft er ook een ontwerp wijziging Kaartaanpassing Verordening ruimte 2019 en een wijziging

van de Verordening water ter inzage gelegen. Deze wijzigingen bevatten grenscorrecties van de werkingsgebieden van die verordeningen waarvoor wij bevoegdheid zijn. Na verwachting stellen wij deze wijzigingen vast in onze vergadering van 24 september a.s. Na vaststelling zorgen wij voor verwerking van deze besluiten in de Interim omgevingsverordening, zodat deze ook deel uitmaken van het vaststellingsbesluit van de Interim omgevingsverordening.

Datum

10 september 2019

Documentnummer

GS: 4567599

PS: 4576602

De Interim omgevingsverordening is digitaal ontsloten via

<https://www.omgevingswetinbrabant.nl/interim-omgevingsverordening>.

In de viewer zijn ook alle voor besluitvorming relevante stukken, zoals het ter inzage gelegde ontwerp en de bijbehorende Statenmededeling, te raadplegen. Tot slot is in de bijlage bij dit statenvoorstel een pdf-versie van de regels opgenomen.

Doel

Vaststellen van de Interim omgevingsverordening als opmaat naar de Omgevingsverordening, gebaseerd op de Omgevingswet.

Argumenten*1. Vaststellen van de Interim omgevingsverordening*

- 1.1. Met de vaststelling van de Interim omgevingsverordening worden de verschillende regels over de fysieke leefomgeving beleidsneutraal samengevoegd in één verordening die al zo veel als mogelijk is gebaseerd op de uitgangspunten van de Omgevingswet.
- 1.2. Vanwege de ingekomen inspraakreacties stellen wij diverse wijzigingen voor ten opzichte van het ontwerp. Deze wijzigingen hebben vooral betrekking op de opbouw en niet op de inhoud van de regels.
- 1.3. Ook vanwege het gebruik van een nieuwe digitale standaard is de opbouw ten opzichte van het ontwerp gewijzigd;
- 1.4. Er zijn aanpassingen doorgevoerd vanwege het Bestuursakkoord Kwaliteit van Brabant en de afspraken die daarin zijn gemaakt over veehouderijen, gericht op het verbeteren van de uitvoerbaarheid binnen de vastgestelde beleidsdoelen;
- 1.5. Er zijn ambtshalve wijzigingen doorgevoerd die vanuit een beter functioneren van de regels nodig zijn.

2. Besluiten een Omgevingsverordening op te stellen onder toepassing van afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht

- 2.1 Op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet moet de Omgevingsverordening gereed zijn. Op grond van de Omgevingswet komt een omgevingsverordening tot stand met toepassing van afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht. Dat is nu wettelijk niet geregeld. Daarom is het wenselijk daarvoor expliciet een besluit te nemen.
- 2.2 De Omgevingswet vraagt dat provincies terughoudend omgaan met het opnemen van rechtstreeks werkende regels in een verordening (subsidiariteit). Uitgangspunt van de wetgever is dat rechtstreeks werkende

regels zoveel als mogelijk door de gemeente worden gesteld in het omgevingsplan, omdat dit duidelijker is voor burgers en bedrijven. Als het vanuit provinciaal belang nodig is regels te stellen, dan gaat de voorkeur uit naar instructieregels aan de gemeente. Dit proces vraagt een zorgvuldige afweging met betrokkenheid van uw Staten, gemeenten, waterschappen en belanghebbenden bij de verschillende thema's. Dit proces hebben wij in dit statenvoorstel verder uitgewerkt.

- 2.3 De Omgevingswet brengt voor een aantal thema's inhoudelijke aanpassing met zich mee van bestaande regels. De wijzigingen vanwege de Omgevingswet inventariseren wij per thema. De resultaten van die inventarisatie leggen we aan uw Staten voor ter bespreking.
- 2.4 De Omgevingsverordening bevat ook aanpassingen die nodig zijn vanwege ervaringen met de Interim omgevingsverordening en die nodig zijn vanuit beleidsontwikkelingen over de opgaven uit de Omgevingsvisie. De totstandkoming van de Omgevingsverordening is direct gekoppeld aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet en kan niet uitgesteld worden. Het is dus van belang dat de beleidstrajecten tijdig zijn afgerond. In geval beleidstrajecten nog niet klaar zijn, wordt voorzien in een cyclische aanpassing van de Omgevingsverordening, zoals ook in de huidige situatie periodiek actualisaties plaatsvinden.

Datum

10 september 2019

Documentnummer

GS: 4567599

PS: 4576602

Onderbouwing van beslispunt 1: Vaststellen Interim omgevingsverordening:

- 1.1. In het Nu-Straks overzicht dat als bijlage is opgenomen, zijn de wijzigingen ten opzichte van de vigerende regels schematisch weergegeven. Hierbij is een stap gezet om meer te sturen op omgevingskwaliteit en minder vanuit kwantitatieve normen. Ook is een stap gezet door meer te werken met algemene regels in plaats van met meldingsplichten en de regels op te stellen vanuit functies en activiteiten in plaats vanuit gebieden. Deze aanpassingen sluiten aan bij de Omgevingswet. Met algemene regels is vooraf duidelijk welke voorwaarden gelden als iemand een activiteit wil uitvoeren en administratieve lasten worden verminderd doordat er geen melding gedaan hoeft te worden.
- 1.2. Hoofdpijnen uit de inspraak zijn:
- Kwalitatieve insteek: Insprekers delen de insteek van kwalitatieve sturing maar vinden dit soms ook lastig omdat daardoor meer verantwoordelijkheid bij hen ligt voor de motivering van besluiten. Anderen geven aan dat deze lijn in de regels voor agrarische bedrijven niet is doorgezet. Het werken vanuit kwalitatieve kaders is voor iedereen wennen, maar biedt wel ruimte voor het maken van eigen afwegingen en maatwerk. Voor het agrarische beleid geldt dat dit of recent is vastgesteld (veehouderij) of dat het beleid geëvalueerd wordt (glastuinbouw en teeltondersteunende voorzieningen). Aanpassing van die kaders is ook niet beleidsneutraal en daarom nu niet meegenomen.
 - Proces: Er is grote betrokkenheid van insprekers bij de (Interim) omgevingsverordening. Sommige gemeenten waren daarom teleurgesteld dat er nu geen breed proces is gevoerd. Daar is bewust vanaf gezien

vanwege het beleidsneutrale karakter. Gemeenten, waterschappen en regionale samenwerkingsverbanden geven aan graag mee te denken in het vervolg. Wij maken uiteraard graag gebruik van dit aanbod.

- Opbouw: Insprekers vinden dat de opbouw vanuit functies te ver is doorgevoerd waardoor de regels niet meer duidelijk zijn. Gemeenten vragen om de opbouw van de Verordening ruimte te handhaven, waarin per gebied alle regels staan die voor dat gebied gelden. De Omgevingswet gaat uit van activiteiten en functies. De Interim omgevingsverordening sluit daarbij aan. Met insprekers zijn wij van mening dat dit nu te ver is doorgevoerd wat de kenbaarheid niet ten goede komt. Daarom stellen wij een andere opbouw voor waarbij de regels meer zijn gekoppeld aan de opgaven uit de omgevingsvisie. Hierbij zijn de regels tevens vereenvoudigd en samengevoegd waardoor het geheel overzichtelijker wordt.

- Overgangsrecht: Een aantal gemeenten vraagt om overgangsrecht voor plannen die in procedure zijn. Gelet op het beleidsneutrale karakter is er geen noodzaak om overgangsrecht op te nemen. Ook de doorgevoerde wijzigingen geven daartoe geen aanleiding omdat de instructieregels zo zijn geformuleerd dat er voldoende ruimte bestaat voor afweging.

- 1.3. Voor de digitalisering van de Interim omgevingsverordening is gebruik gemaakt van een voorloper van de standaarden die ook onder de Omgevingswet gelden. Dat betekent dat de omzetting naar de Omgevingsverordening straks eenvoudiger kan verlopen. Hierdoor is de opbouw en artikelnummering aangepast zodat aan de eisen van de Omgevingswet wordt voldaan. Door te werken met afdelingen en paragrafen zijn regels voor een bepaald thema beter te herkennen en makkelijker te vinden. In de Nota van wijziging wordt nog wel een relatie gelegd met de artikelen uit het ontwerp.
- 1.4. De afspraken rondom veehouderijen uit het bestuursakkoord zijn verwerkt. Dit betreft vooral wijziging van de regels voor aanpassing van stalsystemen, die voorheen in de Verordening natuurbescherming stonden. Deze aanpassingen zijn in de bijlage bij dit statenvoorstel nader toegelicht. Het gaat om:
 - Een verschuiving van de datum voor het indienen van een ontvankelijke aanvraag voor omgevingsvergunning van 1 januari 2020 naar 1 april 2020;
 - Het benoemen van diverse specifieke categorieën waarvoor afwijkende data gelden voor het indienen van een vergunningaanvraag of de aanpassing van hun stalsystemen;
 - Een uitzonderingsregeling voor veehouderijen die het voornemen hebben om op 1 januari 2022 of 1 januari 2024 te stoppen;
 - Een aanpassing in de stalderingsregels.
- 1.5 Er zijn ambtshalve wijzigingen doorgevoerd. Deze staan in de Nota van wijziging opgenomen. De meeste wijzigingen hebben betrekking op het herstellen van omissies en het verder verbeteren en vereenvoudigen van de regels. Deze ambtshalve wijzigingen leiden niet tot inhoudelijke aanpassingen.

Datum

10 september 2019

Documentnummer

GS: 4567599

PS: 4576602

Datum

10 september 2019

Documentnummer

GS: 4567599

PS: 4576602

Kanttekeningen

1. Omdat wij nu al zo veel mogelijk willen aansluiten bij de eisen van de Omgevingswet, is er gebruik gemaakt van een nieuwe digitale toepassing voor het maken van een verordening. Wij zijn de eerste in Nederland die feitelijk een verordening vaststellen met gebruikmaking van deze nieuwe standaard. Er kunnen kinderziektes zijn. Uiteraard doen wij en het bureau er alles aan om dat te voorkomen.
2. De periode tussen vaststelling van de Interim omgevingsverordening en de Omgevingsverordening in oktober 2020 is kort. Hierdoor staat er druk op het proces. Dat mag niet ten koste gaan van een zorgvuldig proces. Het is daarom nodig dat er bij alle partijen de bereidheid bestaat om zich hiervoor in te spannen om actief mee te doen.

Financiën

De Interim omgevingsverordening brengt geen extra kosten met zich mee ten opzichte van bestaande uitvoeringskosten. In het dossier Versnelling transitie veehouderij uit 2017 zijn er reserveringen gemaakt voor de uitvoering van het dossier vanwege hogere uitvoeringslasten bij de omgevingsdiensten en de instelling van het stalderingsloket.

Planning en vervolg

Als de Interim omgevingsverordening is vastgesteld, gaan wij verder met de volgende stap, om vóórdat de Omgevingswet in werking treedt tot een vastgestelde Omgevingsverordening te komen. Een zo eenvoudig mogelijke set van regels, die niet alleen optimaal maatwerk mogelijk maakt, maar ook de wezenlijke waarden – zoals gezondheid, omgevingskwaliteit en kostbare natuur- en cultuurwaarden - van Brabant beschermt. Die initiatiefnemers steunt en stimuleert om initiatieven met meerwaarde en omgevingskwaliteit te formuleren, en waarbij meerwaardecreatie voorop staat. Een omgevingsverordening die het mogelijk maakt om het samenspel met onze collega-overheden eenvoudig en beter in te richten: als één overheid, met het initiatief centraal.

Een verordening met dat ambitieniveau maken we niet achter ons bureau, maar – net als bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie -gaan we hierover op verschillende manieren het gesprek aan met betrokkenen, in een breed participatieproces. Een proces waarin we het gesprek over 'sec regelgeving' onlosmakelijk verbinden aan de praktijk: brede kennisdeling over het veranderende samenspel met collega-overheden en andere partners, concrete casuïstiek over de nieuwe manier van werken, en alles wat erbij komt kijken om op 1 januari 2021 gereed te zijn voor de invoering van de wet. Omdat de implementatie van de Omgevingswet alleen maar een succes kan zijn als niet alleen wij, maar ook onze collega-overheden, initiatiefnemers en andere belanghebbenden op de invoeringsdatum 'klaar voor de start' zijn.

Grofweg onderscheiden we in dit vervolgproces drie mijlpalen/participatiemomenten. De betrokkenheid van uw Staten is wisselend gedurende het proces en in de verschillende fases. De planning is gebaseerd op een inwerkingtreding van de Omgevingsverordening op 1 januari 2021 maar wordt bij uitstel van de wet overeenkomstig aangepast.

Datum

10 september 2019

Documentnummer

GS: 4567599

PS: 4576602

Inventarisatie + participatie (tot januari 2020):

De inventarisatie wordt vanuit twee lijnen opgezet. Als eerste lijn wordt gekeken welke aanpassingen vanuit de Omgevingswet nodig zijn, zoals vermeld onder 2.3. In dit spoor wordt per thema, samen met betrokken (externe) partijen, inzichtelijk gemaakt welke wijzigingen vanuit de Omgevingswet nodig zijn en worden opties uitgewerkt voor het handhaven, aanpassen of laten vervallen van regels. De tweede lijn richt zich op (nieuwe) beleidsontwikkeling vanuit de programma's en inventariseert of die trajecten aanleiding geven tot aanpassing, en zo ja, welke.

Over deze inventarisatie gaan wij tijdens een brede participatiebijeenkomst in januari/februari het gesprek aan met belanghebbenden (gemeenten, waterschappen, ondernemers, inwoners, maatschappelijke organisaties). De participatie over de inhoud van nieuw beleid gebeurt in het beleidstraject zelf. Déze bijeenkomst gaat vooral over de wijze waarop het beleid vervolgens zijn beslag krijgt in de verordening en wat dit betekent voor het samenspel met anderen. Wij stellen voor uw Staten tijdens een themabijeenkomst te betrekken bij deze inventarisatie en afweging.

Concept verordening + participatie (jan - mei 2020):

Opstellen concept verordening. De concept verordening vormt de input voor een brede gespreksronde, waarvoor we alle Brabantse regio's bezoeken en op regio- en gebiedsspecifieke vraagstukken kunnen inzoomen. Wij nodigen u uit aan deze Tour de Brabant-bijeenkomsten mee te doen. In deze fase maken we ook gebruik van een externe gebruikersgroep (gemeenten, waterschappen, omgevingsdiensten, inwoners en ondernemers) die adviseert over leesbaarheid en gebruikersvriendelijkheid van de concept omgevingsverordening.

Inspraak en vaststelling (mei-november 2020)

Na de gespreksronde verwerken we de opgehaalde input in de ontwerp Omgevingsverordening. Nadat wij het ontwerp hebben (naar verwachting mei 2020) wordt er de gelegenheid geboden voor inspraak gedurende een termijn van zes weken. Na weging en verwerking van de inspraakreacties in de verordening, leggen wij de Omgevingsverordening naar verwachting in oktober 2020 aan u voor ter vaststelling. Dit is gekoppeld aan een gelijktijdige inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Brabantse Omgevingsverordening op 1 januari 2021.

Datum

10 september 2019

Documentnummer

GS: 4567599

PS: 4576602

Bijlagen

1. Notitie Aanpassingsvoorstellen veehouderij
2. Tekst Interim omgevingsverordening (regels en toelichting)
3. Regels bijlage 2 Technische eisen huisvestingssysteem
4. Toelichting bijlage 2 Overzicht Nu- Straks
5. Nota van wijziging
6. Nota van inspraak

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer H.B.W. van den Berg, (073) 680 84 84,
hvdberg@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw E.F.M. Vos, (073) 680 81 59, evos@brabant.nl.